

ת"פ 64029/10/18 - יוסף עקיבא נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 64029-10-18 מדינת ישראל נ' עקיבא
תיק חיצוני: 427445/2018

בפני כבוד השופטת אליאנא דניאלי
המבקש יוסף עקיבא
נגד
המשיבה מדינת ישראל
החלטה

בפניי טענה מקדמית במסגרתה מבוקש להורות על ביטול כתב האישום שהוגש נגד המבקש, מחמת הגנה מן הצדק ואכיפה בררנית בהתאם לסעיף 149(10) בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), וכן מכוח דוקטרינת הביקורת המינהלית בפלילים.

כתב האישום

ביום 25.10.18 הוגש נגד המבקש כתב אישום בגין ביצוע עבירת גניבה, בניגוד לסעיף 384 בחוק העונשין, התשל"ז-1977. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 25.9.18, לפנות בוקר, נכנס המבקש לחדר אחות במחלקה לרפואה דחופה במרכז הרפואי "בלינסון" בפתח תקווה, נטל מהחדר טלפון נייד השייך למתלוננת ויצא עמו אל מחוץ לחדר.

טענות המבקש

לטענת ב"כ המבקש, עבירת הגניבה נמנית ברשימת העבירות אשר ניתן להחיל עליהן הסדר מותנה, בכפוף לתנאי החוק ובהתאם ל"נוהל והנחיות להפעלת סימן א'1 בפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 - "הסדר מותנה" (להלן: "ההנחיה"). משכך, פנתה למשיבה וביקשה לאור נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות של המבקש, להעביר את התיק לטיפול של היחידה להסדרים מותנים. בקשתה נדחתה מהטעם שהעבירה של גניבת טלפון נייד מוחרגת מרשימת העבירות המטופלות על ידי היחידה להסדרים מותנים. בקשה שנייה לבחון את ההחלטה, בהתאם להנחיה - נדחתה אף היא.

בבקשה נטען כי אין כל חשיבות או חומרה יתרה למקום ביצוע הגניבה. נטען כי עמדת המשיבה מבטאת החלטה גורפת ואחידה, שאינה שמה לנגד עיניה את השונות בין מקרה למקרה כמצוות סעיף 12 בהנחיה. משכך, התבקש, תוך הפנייה לנסיבות ביצוע העבירה, תוצאותיה והתנהגות המבקש לאחר הביצוע, להורות על ביטול כתב האישום.

הטיעונים התמקדו בשני מישורים:

אשר לטענה בדבר דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים - טוענת ב"כ המבקש כי החלטת המשיבה להחריג באופן גורף את העבירה של גניבת טלפון נייד, מבלי לבחון את כלל הנתונים, חוסמת דרכו של המבקש לסיים את האירוע ללא הליך משפטי ומבלי שייבדק בו כתם הרשעה פלילית, והיא מנוגדת לסעיף 67' בחסד"פ ולסעיף ג'5' בהנחיה. נטען בהקשר זה כי הנחיות פנימיות המחריגות את האפשרות לערוך הסדר מותנה, שלא באישור היועמ"ש, נקבעו שלא בסמכות ואינן תקפות.

עוד נטען, כי שעה שהתנאים להחלת הסדר מותנה מתקיימים, על המשיבה לשקול מספר רב של נסיבות, ולהכריע אם הן מטות את הכף אל עבר סגירת התיק בהסדר מותנה. נטען כי שיקולים אלו לא נשקלו במקרה שבפניי, משניתנה החלטה גורפת המתמקדת בסוג העבירה לבדה.

החרגת המעשה של גניבת טלפון נייד, חוטאת למטרת תיקון 66 לחסד"פ, שעניינו סגירת תיק בהסדר מותנה, ומנוגדת לעיקרון שוויון ההליך הפלילי. כן היא חוטאת לחובת המשיבה להפעיל שיקול דעת נפרד ועצמאי בכל מקרה המובא בפניה.

אשר לטענה בדבר הגנה מן הצדק, אכיפה בדרגתית ואפליה פסולה - הפנתה ב"כ המבקש לשיקולים אשר כלל לא נבחנו על ידי המשיבה, ובכך פגעו, לשיטתה, בתחושת ההגינות והצדק והביאו לפגיעה קשה במבקש. בין היתר הוטעם כי המבקש כבן 20, ללא עבר פלילי או הסתבכות קודמת עם החוק, ולפיכך הרשעה בפלילים תפגע בו בהמשך דרכו. עוד צוין כי מדובר באירוע חד פעמי, כלפי קורבן בודד, שנעשה שעה שהמבקש היה נתון תחת השפעת אלכוהול. הטלפון הנייד נתפס רגעים ספורים לאחר נטילתו, כך שלא נגרם למתלוננת כל נזק, המבקש שיתף פעולה עם חוקריו, הביע חרטה כנה, נטל אחריות והתנצל בפני המתלוננת.

נטען כי הבחנה אוטומטית בין גנבי טלפון נייד לבין גנבי רכוש אחר, פוגמת בתחושת ההגינות והצדק. ב"כ המבקש הפנתה בסוגיה זו למקרים שונים בהם הגיעה המשיבה להסדרים מותנים, אף כאשר הרכוש שנגנב היה בעל ערך רב יותר מטלפון נייד. נטען כי בכך יש כדי לבסס הפליה פסולה.

תגובת המשיבה

המשיבה ביקשה לדחות את הבקשה, תוך שציינה כי עניינו של המבקש נבחן על ידי סגן ראש יחידת הסדר מותנה, ונמצא כי בנסיבות העבירה אין מקום להחיל הסדר מותנה בתיק זה.

עוד ציינה, כי המבקש נכנס לחדרה של אחות אשר עבדה אותה עת במחלקה לרפואה דחופה, ויצא את החדר כשהוא מסליק את הטלפון בכיס מכנסיו. הוא נכנס עם הטלפון לחדר השירותים במקום, והשיב את המכשיר אך לאחר שנתפס בכך, משאחר התקשר אל המכשיר והסגיר כך את המבקש.

המשיבה עמדה על ערכו הרב של הטלפון הנייד בימינו, ערך שאינו נמדד אך באופן כספי, ומכיל למעשה את עולמו של בעליו. בנסיבות אלו, נטען כי לעבירה של גניבת טלפון נייד יש חומרה מיוחדת.

נטען כי ההחלטה בדבר התאמת המקרה להליך של הסדר מותנה מתבססת על ההנחייה והתיקון לחסד"פ, על נסיבותיו האישיות של המבקש, נסיבות ביצוע העבירה, תוצאותיה והתנהגותו של המבקש לאחר ביצוע המעשה. הוטעם כי כל מקרה נבחן לגופו וכי בית המשפט אינו משמש כתובע על, ואינו מחליף את שיקול דעתה של המשיבה, אלא במקרים חריגים.

הובהר כי בהתחשב בחומרה היחודית של עבירה זו, קבע ראש חטיבת התביעות כי ככלל עבירות אלה לא יטופלו על ידי היחידה להסדרים מותנים, ועם זאת, כל מקרה נבחן בהתאם לנסיבותיו. במקרה שבפניי בוצעה הגניבה בחדר מיון, המבקש ניסה להסתיר את המעשה, והשיב את הטלפון רק לאחר שנתפס בכף.

נוכח טענות אלו, ותוך הפנייה לפסיקה התומכת בטענותיה, טענה המשיבה כי ההחלטה להגיש כתב אישום מצויה בסמכותה והתקבלה כדין, ועתה לדחות את הבקשה.

דין והכרעה

לאחר שבחנתי את הבקשה והתגובה לה, ועיינתי בהפניותיהם של הצדדים, באתי לידי מסקנה כי דין הבקשה להידחות. איני מוצאת מקום להורות, נוכח מכלול הנסיבות, על ביטול כתב האישום, הכל כפי שיפורט להלן.

סמכות התביעה לסגור תיק בהסדר מותנה הוסדרה בסעיף 67א בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982:

"(ב) ראה תובע כי קיימות ראיות מספיקות לאישום בעבירה, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף 62(א), שלא להעמיד חשוד לדין, ולהציע לו הסדר (בסימן זה – הסדר), אם ראה כי נסיבות העניין בכללותן מתאימות לאי-העמדה לדין נוכח עריכת ההסדר ומילוי תנאיו.
(ג) לא יערך הסדר אלא בעבירה מסוג חטא או עוון, או בעבירה מסוג פשע המנויה בתוספת השישית, שאינה אחת מאלה: ..."

אין חולק כי עבירת הגניבה מנויה ברשימת העבירות בגינן ניתן לערוך הסדר מותנה.

עם זאת, כמצוטט לעיל, החוק נוקט לשון "רשאי", להציע הסדר, ומכאן שהסמכות להציע לחשוד הסדר מותנה מצויה תחת שיקול דעת המאשימה.

מתגובת המשיבה עולה כי עניינו של המבקש נבחן ביחידה לעריכת הסדרים מותנים, ונמצא כי הוא אינו מתאים לכך בהתחשב במכלול הנסיבות, ובהן מהות מעשה הגניבה, המקום בו בוצע, נסיבות ההסתרה, והחזרת הטלפון רק לאחר

שנתפס בכף. מכאן, שאין המדובר בעמדה גורפת המתייחסת לעובדה כי הרכוש שנגנב הוא טלפון נייד כשיקול יחיד, ומתגובת המשיבה עולה כי היא הפעילה את שיקול דעתה ובחנה באופן פרטני את המקרה שבפניי, ולא שללה את האפשרות לעריכת הסדר באופן קטגורי ומבלי לבחון את הנסיבות.

כאמור, הנחיית היועץ המשפטי קובעת כי הסדר מותנה נועד ליתן לתביעה כלי אכיפה מידתי, המאפשר "הלימה טובה ביותר, בנסיבות מסוימות, בין חומרת העבירה וכלל נסיבותיה לבין התגובה החברתית הננקטת כלפי העבריין".

סעיף 9 בהנחייה מציין כי ייתכנו עבירות "...אשר לא יתאימו בדרך כלל לעריכת הסדר מותנה מסיבות שונות כגון מפאת מהותן, חומרתן, מדיניות ענישה מחמירה הננקטת באותה עת ועוד", וכי רשות התביעה יכולה לגבש מדיניות וכללים בדבר עריכת הסדרים מותנים בעבירות מסוימות.

בחנתי את טענות המבקש לפיהן שגתה המשיבה בהחלטתה להעמידו לדין, ואולם נמצא כי ההחלטה מצויה בתוך מתחם הסבירות, ולפיכך אין מקום להתערב בה. בהתאם להלכה הפסוקה, אל לבית המשפט לשמש כתובע על, ואין הוא שם עצמו בנעלי התביעה ובוחן כיצד היה מחליט בית המשפט לו היה בנעליה (ראה לעניין זה בג"צ 5675/04, התנועה לאיכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נט(1) 199 ובג"צ 3884/16, פלוני נ' השר לביטחון פנים, פורסם בנבו (20.11.17)).

שעה שהמשיבה בחנה את המקרה לגופו, קרי, את נסיבותיו האישיות של המבקש, נסיבות ביצוע העבירה, תוצאתה והתנהלותו לאחריה, הרי שהעובדה שהמבקש עומד לכאורה בתנאי הסף הטכניים להגעה להסדר מותנה, אינה מקנה לו את הזכות לכך באופן אוטומטי.

אין לי אלא להפנות בסוגיה זו לדברים שנכתבו במסגרת ע"פ (מחוזי חיפה) 59342-08-18, פדואל נ' מדינת ישראל:

"סעיף 67א של חסד"פ קובע את האפשרות לסגור תיק נגד חשוד בהסדר מותנה. הסדר מותנה הינו הסכם בין התביעה לחשוד, לפיו החשוד מודה בביצוע עובדות המהוות עבירה ומתחייב לקיים את התנאים שפורטו בהסדר, וזאת כנגד התחייבות התביעה להימנע מהגשת כתב אישום וסגירת התיק שנפתח נגד החשוד.

סעיף 67א(ב) קובע, כי תובע "רשאי" להציע לחשוד הסדר אם ראה, כי מילוי תנאי ההסדר יענה על העניין לציבור. מכאן כי הסמכות להציע לחשוד הסדר תחת הגשת כתב אישום נגדו, הינה סמכות שבשיקול דעתו של התובע. במסגרת אותו שיקול דעת יכול תובע להחליט כי אין לעשות שימוש בהסדר המותנה. אי היעדרות המאשימה לקיום הסדר מותנה אף אם הנאשם עומד בתנאי הסף, אינה יוצרת כשלעצמה עילה להתערבות בית המשפט.

העדר עבר פלילי ונסיבות אישיות של המערער, אינם מקימים לו חסינות מפני הגשת כתב אישום ולא ניתן לומר כי החלטת המשיבה (המאשימה) להעמיד את המערער לדין, ניתנה בחוסר סבירות עד כדי ביטול כתב האישום נגדו, וזאת גם אם יכולה הייתה המשיבה

**לקבל החלטה שונה, כפי שעשתה במקרים דומים [ראה: ת"פ (רמ') 11804-06-15
פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' גלי טובל (7/4/2016)].**

אף בחינת סעיף 149(10) בחסד"פ שעניינו בטענה המקדמית בדבר הגנה מן הצדק, המחייב קביעה כי - **"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית"**, ובחינת הכללים שהותוו בפסיקה בדבר ישום הגנה זו, אינה מלמדת כי המבקש חוסה תחת הגנה זו.

גניבת טלפונים ניידים, בין היתר בתוך כותלי בתי חולים, הפכה לעבירה נפוצה וקלה לביצוע, הפוגעת פגיעה משמעותית בנפגע העבירה. ההחלטה להעמיד את המבקש לדין, בנסיבות אלו, רחוקה מקביעה כי היא עומדת בסתירה מהותית לעקרונות הצדק או ההגינות המשפטית, ולא מצאתי כי יש בה משום אכיפה בררנית.

לאחר שבחנתי את מכלול הטענות, כאמור, אני מוצאת כי לא נפלו פגמים בהתנהלות המשיבה, ולפיכך - הבקשה להורות על ביטולו של כתב האישום נדחית.

ההחלטה תישלח לצדדים על ידי המזכירות.

ניתנה היום, י' אדר ב' תשע"ט, 17 מרץ 2019, בהעדר
הצדדים.